

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 96/11

V Luxembourg, 22. septembra 2011

Sklepni predlogi generalne pravobranilke v zadevah C-411/10, N. S. proti Secretary of State for the Home Department, in C-493/10, M. E. in drugi proti Refugee Applications Commissioner in Minister for Justice, Equality and Law Reform

Po mnenju generalne pravobranilke V. Trstenjak države članice ne smejo predati prosilcev za azil drugim državam članicam, če obstaja nevarnost resnega posega v pravice, ki jih tem prosilcem zagotavlja Listina o temeljnih pravicah

Vendar se lahko država, ki prosilca predaja, sklicuje na izpodbojno domnevo, da bodo te pravice spoštovane. Če je ta domneva ovržena, pa mora izvajati svojo pravico do prevzema odgovornosti

Merila, na podlagi katerih je mogoče določiti državo članico, ki je pristojna za obravnavanje prošnje za azil, vložene v Uniji, so navedena v Uredbi št. 343/2003.¹ Bistvena značilnost sistema delitve pristojnosti na področju azila, ki ga uvaja ta uredba, je, da je načeloma le ena država članica pristojna za obravnavanje prošnje za azil, ki je vložena v Uniji. Kadar je državljani tretje države zaprosil za azil v državi članici, ki ni tista, ki jo določajo pravila o pristojnosti iz te uredbe, ta določa postopek predaje prosilca za azil v državo članico, ki je običajno pristojna. Poleg tega uredba državi članici priznava pravico, da odstopi od običajnih pravil o pristojnosti in namesto države članice, ki je običajno pristojna, sama preuči prošnjo za azil, vloženo na njenem ozemlju.²

V zadevi C-411/10 je N. S., afganistanski državljani, vstopil na ozemlje Grčije, kjer mu je bila 24. septembra 2008 odvzeta prostost, na podlagi tega odvzema prostosti mu je bila izdana odredba, naj v 30 dneh zapusti grško ozemlje, nato pa je bil vrnjen v Turčijo, ne da bi v Grčiji vložil prošnjo za azil. Potem ko je pobegnil iz turškega zapora, je potoval do Združenega kraljestva, kamor je prispel 12. januarja 2009 in kjer je istega dne vložil prošnjo za azil. N. S. je bil 30. julija 2009 obveščen, da bo na podlagi Uredbe št. 343/2003 6. avgusta 2009 predan Grčiji. Zoper to odločbo je vložil tožbo.

Zadeva C-493/10 se nanaša na tožbe, ki jih je pet prosilcev za azil vložilo³ na Irskem zoper odločbe o predaji v Grčijo, da bi bile tam obravnavane njihove prošnje za azil. Vse tožeče stranke so v Unijo vstopile prek Grčije, kjer jim je bila odvzeta prostost zaradi nezakonitega vstopa na ozemlje. Vse so zapustile Grčijo, ne da bi tam zaprosile za azil, in prispele na Irsko, kjer so vložile prošnje za azil.

Predložitveni sodišči, in sicer Court of Appeal of England and Wales (Združeno kraljestvo) v zadevi C-411/10 in High Court (Irska) v zadevi C-493/10, imata jasne indice, iz katerih sklepata, da obstaja nevarnost, da bi bile ob predaji kršene temeljne človekove pravice prosilcev za azil. Zaradi preobremenjenosti grškega azilnega sistema ter posledic te preobremenjenosti za obravnavanje prosilcev za azil in za preučitev njihovih prošenj se predložitveni sodišči sprašujeta, ali – in če je tako, pod katerimi pogoji – pravo Unije dovoljuje ali celo zavezuje Združeno kraljestvo in Irsko, da sama preučita prošnje za azil, vložene na njunem ozemlju, kljub primarni pristojnosti Grčije.

Generalna pravobranilka V. Trstenjak v sklepnih predlogih, ki jih je predstavila danes, najprej opozarja, **da mora država članica pri odločitvi, ali bo obravnavala prošnjo za azil, ki po merilih iz navedene uredbe spada v pristojnost druge države članice, upoštevati določbe**

¹ Uredba sveta (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 109).

² Člen 3(2) Uredbe št. 343/2003.

³ Tožeče stranke so navedle, da so afganistanski, iranski in alžirski državljani.

Listine o temeljnih pravicah. Meni, da je ta odločitev dejanje izvajanja prava Unije⁴, tako da morajo države članice pri tem spoštovati pravice, ki jih zagotavlja ta listina.

Generalna pravobranilka je nato na podlagi podatkov, ki sta jih navedli predložitveni sodišči, pojasnila, da zaradi preobremenjenosti, s katero se trenutno srečuje grški azilni sistem, ta ne more vedno zagotoviti, da bi bili prosilci za azil in njihove prošnje obravnavani v skladu z zahtevami prava Unije. Zato naj ne bi bilo izključeno, da bi bili prosilci za azil ob predaji v Grčijo obravnavani v nasprotju z določbami Listine o temeljnih pravicah.⁵

Generalna pravobranilka V. Trstenjak meni, da **kadar obstajajo jasni indici, ki omogočajo ugotovitev, da bo država članica, ki je običajno pristojna za obravnavanje prošnje za azil, posegla v pravice, ki jih Listina o temeljnih pravicah zagotavlja prosilcem za azil, druge države članice prosilcev za azil ne smejo predati tej državi članici, ampak so načeloma zavezane izvajati svojo pravico do prevzema odgovornosti, določeno z Uredbo št. 343/2003, in same preučiti prošnje za azil, ki so jim predložene.** Generalna pravobranilka V. Trstenjak meni, da so zavezane izvajati pravico do prevzema odgovornosti po eni strani zato, ker morajo uporabiti Uredbo št. 343/2003 v skladu s temeljnimi pravicami, po drugi strani pa zato, ker bi bila država članica, ki prosilca predaja, pri predaji prosilca državi članici, v kateri obstaja resna nevarnost za kršitev pravic, ki jih zagotavlja Listina o temeljnih pravicah, načeloma tudi sama odgovorna za kršitev teh temeljnih pravic. Države članice z izvajanjem pravice do prevzema odgovornosti povsem odpravijo to nevarnost kršitve Listine o temeljnih pravicah.

Generalna pravobranilka iz tega tudi sklepa, **da mora država članica, ki predaja prosilca za azil, pred predajo prosilca državi članici, ki je običajno pristojna za obravnavanje njegove prošnje, oceniti nevarnost, da bi ta država sprejema kršila pravice, določene z Listino o temeljnih pravicah.** Za določitev te nevarnosti lahko uporabi **izpodbojno domnevo, da bo država članica sprejema spoštovala temeljne pravice prosilcev za azil.** Pred predajo prosilca za azil ji ni treba dejavno ugotavljati, da je v državi članici sprejema dejansko zagotovljeno spoštovanje pravic iz navedene listine.

Generalna pravobranilka je v zadevi C-411/10 med drugim ugotovila, da Protokola (št. 30) o uporabi Listine o temeljnih pravicah Evropske unije na Poljskem in v Združenem kraljestvu, ki je priloga k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, ni mogoče šteti za splošno klavzulo o izvzetju Združenega kraljestva in Republike Poljske iz uporabe Listine o temeljnih pravicah. Zato njene določbe, ki se uporabljajo v obravnavani zadevi, v Združenem kraljestvu polno učinkujejo.

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnih pravobranilcev Sodišča ne zavezujejo. Njihova naloga je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev v zadevi, za katero so odgovorni. Sodniki Sodišča zdaj začenejajo razpravo v tej zadevi. Sodba bo izdana naknadno.

OBVESTILO: Predlog za sprejetje predhodne odločbe sodiščem držav članic omogoča, da v okviru sporov, ki jih obravnavajo, vprašajo Sodišče o razlagi prava Unije ali mu predlagajo, naj odloči o veljavnosti akta Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sklepa je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Slike predstavitev sklepnih predlogov so na voljo na [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106

⁴ V smislu člena 51(1) listine.

⁵ V obravnavani zadevi členi 1, 4, 18 in 19(2) listine.